

ՄԻԱՄՆԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ

2018

ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒ ԵՎ ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ԹԵՄԱՏ 3

Խմբի համարը

Նստարանի համարը

Հարգելի՛ դիմորդ

Խորհուրդ ենք տալիս առաջադրանքները կատարել ըստ հերթականության: Ուշադիր կարդացե՛ք յուրաքանչյուր առաջադրանք և պատասխանների առաջարկվող տարբերակները: Եթե Ձեզ չի հաջողվում որևէ առաջադրանքի անմիջապես պատասխանել, ժամանակը խնայելու նպատակով կարող եք այն բաց թողնել և դրան անդրադառնալ ավելի ուշ:

Ձեր առջև դրված թեստ-գրքույկի էջերի դատարկ մասերը ազատորեն կարող եք օգտագործել սևագրության համար: ***Թեստ-գրքույկը չի ստուգվում: Ստուգվում է միայն պատասխանների ձևաթուղթը:***

Առաջադրանքները կատարելուց հետո չմոռանաք պատասխանները ուշադիր և խնամքով նշել պատասխանների ձևաթղթում: Պատասխանների ձևաթղթի ճիշտ լրացումից է կախված Ձեր քննական միավորը:

Մաղթում ենք հաջողություն:

Ա մակարդակ

1

Համարակալված բառերում բաց թողած տառերը կամ տառակապակցությունները պատասխանների ո՞ր շարքում են ճիշտ նշված:

Աստիճանաբար մոռանալով խառնիճադան-(1) առօր-ական(2) հոգսերը և կտրվելով սրտմաշու-(3) ու տա-տկալի(4) մտքերից՝ Երեմ-ն(5) խաղաղ քուն մտավ: Ժու-կալ(6) մայրը բարեհոգի ժպիտով նայեց խա-շիկի(7) նմանվող իր որդուն, զգույշ վերցրեց մա-մարյա(8) ե-ռտանու(9) վրա դրված լաջվար-(10) զարդատուփը և դուրս եկավ սենյակից:

- 1) 2-ե, 4-խ, 7-փ, 8-ր
- 2) 2-ե, 5-յա, 6-ժ, 10-դ
- 3) 1-ջ, 4-խ, 6-ժ, 7-փ
- 4) 1-ջ, 3-կ, 9-ռ, 10-դ

2

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերի բաղադրիչներն են գրվում միասին:

- 1) հետ(այսու), ամսե(ամիս), ըստ(այնմ), ի(սպառ)
- 2) փոքր(ի)շատե, (ի)հաշիվ, (դռնե)դուռ, (մեջ)բերում
- 3) ի(հարկե), սարն(ի)վեր, քառասուն(յոթ), առ(ուչինչ)
- 4) լատինա(ամերիկյան), ժամկետ(անց), կուզ(ե)կուզ, յոթ(հարյուր)ամյա

3

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում է (ե) ձայնավորի հնչյունափոխություն կա:

- 1) սիրահոժար, մտամոլոր, գիրուկ, միգապատ
- 2) զինակիր, հանդիսատես, քմահաճույք, հանդիպակաց
- 3) կիզանուտ, սիզաճեմ, համատիրություն, միջադեպ
- 4) գիտակ, վիրահատել, ծիսակատարություն, ուղեգորգ

4

Ո՞ր շարքի բառերի և բառաձևերի բոլոր վանկերն են բաց:

- 1) հիշատակելի, հիանալի, հնամենի, հայելի
- 2) մեղմանալու, մեկուսի, միանձնուհի, կատակերգու
- 3) հետզհետե, հեռակա, հյուրասիրելու, ձեռնտու
- 4) ձևափոխելու, վերարկու, ճախարակի, մեղավորի

5

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են իրար հոմանիշ:

- 1) հմուտ, ճարտար, վարժ, զգլխիչ
- 2) հյուրընկալ, ասպնջական, վանատուր, վաղնջական
- 3) գուցե, թերևս, հավանորեն, ըստ երևույթին
- 4) խառնվել, միանալ, ձուլվել, անէանալ

6 Ո՞ր տարբերակում բառի սխալ բացատրություն կա:

- 1) **սնանկ** – նյութական միջոցներից զուրկ, **բանուկ** – միայն հետիոտների համար նախատեսված
- 2) **եռակցել** – եռքով միացնել, **թավազեղմ** – խիտ բուրդ ունեցող
- 3) **երկպառակություն** – համերաշխության խախտում, **ճարճատյուն** – բորբոքվելով վառվելու կրկնվող ձայն
- 4) **մեղանչել** – մեղք գործել, **երկնուղեշ** – դեպի երկինք ձգվող ճյուղերով

7 Տրված բառերից ո՞րի կազմությունն է՝

նախածանց+արմատ+արմատ (առանց հոդակապի):

- 1) անկողնակալ
- 2) համընդհանուր
- 3) անգրագետ
- 4) աներկբա

8 Ո՞ր նախադասության մեջ բառագործածության կամ բառի կազմության սխալ կա:

- 1) Ոչ թե հետաքրքրությունն էր նվազել, այլ տուժվածները հոգնել էին իրենց պայքարից:
- 2) Անբասիր վարկը ձեռք էր բերել տարիների անխոնջ աշխատանքով:
- 3) Նրա այդ վատ արարքը ծանր խարան է իր ընտանիքի համար:
- 4) Բազմիցս խոսվել է այդ մասին, սակայն ապարդյուն:

9 Ո՞ր տարբերակում են ճիշտ նշված բոլոր այն գոյականների համարները, որոնց հոգնակին կազմվում է *-ներ* վերջավորությամբ.

1. կայսր, 2. շտաբ, 3. սկյութ, 4. ստրուկ, 5. սանր, 6. սկյուռ, 7. սպի, 8. վագր, 9. աստղ:

- 1) 1, 3, 5, 6, 8, 9
- 2) 2, 4, 5, 7, 8, 9
- 3) 1, 2, 3, 4, 5, 7
- 4) 2, 3, 4, 6, 7

10 Ո՞ր տարբերակում հարկադրական եղանակի բայածև կա:

- 1) Մարդկանց մոտ պետք է աչալուրջ լինես, միշտ ոտքի վրա և սուրը ձեռքիդ...
- 2) Իսկ սեփական անձի արտացոլման համար
Ձեզ հայելի պե՞տք է:
Ինձ հայելի պետք չէ:
- 3) Աշխարհին, այո՛, մաքրություն է պետք:
- 4) Եվ հայելուց... պիտի կոշիկ կարել,
Որ ոտնատակն անգամ հողը արտացոլի...

11

Ո՞ր տարրերակում մակբայ չկա:

- 1) Ու սիրում ենք առավոտից իրիկուն
Ճամփա երթալ ու հավիտյան երազել...
- 2) Կբանան ոմանք իմ գիրքը գուցե,
Կթերթեն դանդաղ, կկարդան տողեր:
- 3) Իմ աչքերի մեջ այնքա՛ն կրակներ եմ մարել ես...
- 4) Կանչում է կրկին, կանչում անդադար
Էն չքնաղ երկրի կարոտը անքուն:

12

Ո՞ր տարրերակը տեղադրելու դեպքում քերականորեն և տրամաբանորեն ճիշտ նախադասություն կստացվի:

Ամբոխը, ծով էր կապել հրապարակում և այլք-այլք կանգնել, մի մարդու պես գետին խոնարհվեց:

- 1) քանի դեռ
- 2) որ
- 3) երբ
- 4) մինչ

13

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են ենթարկվում *աճ* հոլովման:

- 1) ձմեռ, սառցալեռ, հաստատում, մանուկ
- 2) նախադուռ, գառ, գումարում, տոհմանուն
- 3) աշուն, որմնասյուն, ընդմիջում, արարում
- 4) լուծում, ձիաբեռ, եզ, հաստատություն

14

Ո՞ր բարդ նախադասության կազմում միակազմ նախադասություն կա:

- 1) Երբ դուրս էր գալիս և կանգնում բակում, բազմաթիվ աչքեր հիացած նայում էին նրան:
- 2) Կարծում ես՝ դեռ շա՞տ ժամանակ կա:
- 3) Լավ գիտեր, որ այդպես վարվելու իրավունք չունի:
- 4) Մենք մտածեցինք, թե արդեն լուսացել է:

15

Տրված նախադասություններից որո՞ւմ բաղադրյալ ստորոգյալ չկա:

- 1) Այդ օրը անպայման պետք է վերադառնայի Նյու Յորք:
- 2) Ընթերցասրահում նրանց գործը նյութեր հավաքելն էր:
- 3) Բլուրները նախկինում չոր ու ցամաք են եղել, իսկ հիմա այգեստան են դարձել:
- 4) Մոտավորապես Մայքի տարիքին էր՝ քսանութ-քսանիներ տարեկան:

16

Ո՞ր նախադասության մեջ գոյականով արտահայտված որոշիչ կա:

- 1) Գևորգին այս միտքը չզարմացրեց:
- 2) Անիկը լուրը լսել էր կատարյալ անտարբերությամբ:
- 3) Կանգնած է վարժապետ Սողոմն՝ իր երկրի հարազատ որդին:
- 4) Հայրենի եզերքը միշտ կարոտով է լցրել իմ հոգին:

17

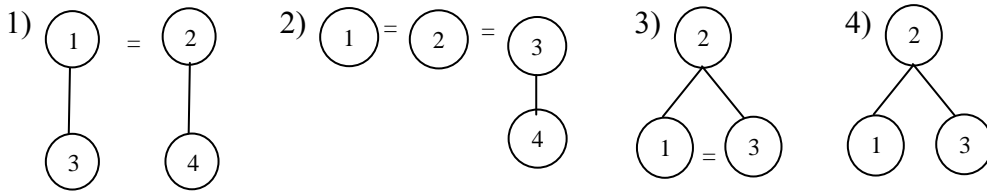
Ո՞ր նախադասության մեջ կոչական կա (նախադասությունները կետադրված չեն):

- 1) Վայելիր հարբիր այս երկիրը քոնն է մինչև երկնահույս լեռների պատնեշը:
- 2) Ողջույն բանաստեղծիդ գեղեցիկ է այս ամենը գոհ ես:
- 3) Դու որ այդպես քնքուշ ես և գեղեցիկ միթե գութ չունես:
- 4) Քո իմաստուն խորհուրդները իմ անմոռաց Սոնա տատ ես միշտ եմ հիշում:

18

Ո՞րն է տրված նախադասության գծապատկերը:

Քանի որ օրիորդը մեծ հակում ուներ դեպի գիտությունը, ուստի և նա, մի պահ անգամ չվարանելով, ուշադրությամբ սկսեց դիտել կատարվող և կրկնվող այն փորձերը, որոնց վկան էր դարձել ինքը:

19

Տրված բարդ ստորադասական նախադասություններից ո՞րն է ճիշտ փոխակերպված պարզի:

- 1) Նրան պառկեցրին, որ մի քիչ հանգստանա, հետո ճանապարհ գցեցին:
Նրան պառկեցրին՝ մի քիչ հանգստացնելու և հետո ճանապարհ գցելու համար:
- 2) Երևում էր՝ ինչպես է հանդերի վրա աղեղ տալիս հնձվորի գերանդին:
Երևում էր հնձվորի՝ հանդերի վրա աղեղ տվող գերանդին:
- 3) Նրա երազանքն այն էր, որ դասերը թողնի ու գյուղ վերադառնա:
Դասերը թողնելն ու գյուղ վերադառնալը նրա երազանքն էր:
- 4) Սարերում այնքան լուռ է, որ շշուկը մի կիլոմետր հեռավորությունից անգամ լսվում է:
Սարերում շշուկը մի կիլոմետր հեռավորությունից անգամ լսվելու չափ լուռ է:

20

Ո՞ր նախադասության մեջ ստորակետ պիտի դրվի (նախադասությունները կետադրված չեն):

- 1) Իր մեծ ձեռնափայտը հատակին անընդհատ թխկթխկացնելով առաջ էր շարժվում քաղաքի փողոցներով:
- 2) Համոյի իրենց անմիջական ղեկավարի հրահանգները ով կարող էր չկատարել:
- 3) Մենք ակամա շրջեցինք քաղաքում Տպագրիչների փողոցից մինչև գետափ մտնելով ասիական թաղի լաբիրինթոսները:
- 4) Մի տարօրինակ կառույց էր դա մեկուսի կանգնած բարձունքին և գրավում էր բոլոր հովեկների ուշադրությունը:

21

Ո՞ր միտքը չի հակասում տրված տեքստի բովանդակությանը:

Անգլիայի ճահճոտ հարթավայրում վեր են խոյանում վիթխարի քարեր, որոնք դասավորված են խիստ որոշակի կարգով: Դա Սթոունհենջն է, որ կառուցվել է մեզանից հազարամյակներ առաջ: Ի՞նչ նշանակություն է ունեցել այս հնագույն հուշարձանը: Արևի տաճա՞ր է եղել, ծիսակատարությունների վա՞յր: Բազում առասպելներ է ծնել այս արտասովոր կառույցը, մինչև Բոստոնի համալսարանի պրոֆեսոր Ջերալդ Հոքինսը կենդանացրեց մեռյալ համր քարերը: Պարզվեց, որ այն հնագույն աստղադիտարան է (մ.թ.ա. 2-րդ հազարամյակ), որը զարմանալի ճշգրտությամբ թույլ է տալիս հաշվել օրացուցային ժամանակը, որոշել տարվա եղանակները և նույնիսկ կանխատեսել Արևի և Լուսնի խավարումները: Պրոֆեսորը պարզեց, որ բազմատոննանոց քարե կամարները նշել են հորիզոնի հատուկ կետերի ուղղությունները:

- 1) Սթոունհենջի քարերի միջոցով մարդիկ երկնային մարմինների շարժումների հետ կապված մի շարք կանխատեսումներ են արել:
- 2) Կենդանացնելով մեռյալ համր քարերը՝ գիտնականը մարդկությանը վերադարձրեց մոռացության գիրկն անցած շատ առասպելներ:
- 3) Մինչ Ջերալդ Հոքինսի ուսումնասիրությունները մարդկությունը վստահ էր, որ Սթոունհենջը արևի տաճար է:
- 4) Մ.թ.ա. 2-րդ հազարամյակից սկսած՝ մարդկանց հայտնի են եղել Արևի և Լուսնի խավարումների պատճառները:

22

«Սասնա ծռեր» էպոսի վերաբերյալ ո՞ր պնդման մեջ սխալ չկա:

- 1) Հոր անեծքով Փոքր Մհերը մնում է անմահ ու անժառանգ, դևերը բռնում են նրան և փակում Ագռավաքարում:
- 2) Դավիթը ամուսնանում է Չմշկիկ Մուլթանի հետ, իսկ հետո, Չենով Հովանից իմանալով Խանդութի գեղեցկության մասին, գնում է նրա մոտ և բազմաթիվ սխրագործություններ կատարելով՝ ամուսնանում վերջինիս հետ:
- 3) Ծովինարի խորհրդով իրենց կառուցած ամրոցը Սանասարն ու Բաղդասարը անվանում են Սասուն:
- 4) Մեծ Մհերը գոտեմարտում է Սասունի հացի ճանապարհը կտրող հսկա առյուծի հետ և նրա երախը պատռելով՝ մեջտեղից կիսում:

23

Ա. Բակունցի «Խոնարհ աղջիկը» պատմվածքի ստորև բերված սյուժետային դրվագներից որո՞ւմ սխալ կա:

- 1) Բարեկենդանի օրը ուսուցիչը Խոնարհին տեսնում է աղջիկների հետ իրենց դիմացի տան կտուրի վրա ձյունով խաղալիս:
- 2) Հրաժեշտի օրը Խոնարհը աշակերտների հետ եկել էր դպրոցի բակ՝ ուսուցչին հրաժեշտ տալու:
- 3) Հեղինակ-հերոսը՝ 17-18 տարեկան մի երիտասարդ՝ բանտից նոր դուրս եկած, իր բարեկամի առաջարկով գնում է Չորագյուղ և զբաղվում ուսուցչությամբ:
- 4) Ուսուցիչը Խոնարհին առաջին անգամ տեսնում է անտառի բացատում:

24

Ո՞ր բառն է բաց թողած:

*Թանապուրի տաք գոլորշին
Գերանին առնում
Եվ սյունն ի վար գլոր-գլոր
..... էր դառնում:*

- 1) հատիկ
- 2) կաթիլ
- 3) արցունք
- 4) հուլունք

25

Պ. Մևակի «Եվ այր մի՛ Մաշտոց անուն» պոեմի ո՞ր տողերը Մաշտոցին չեն վերաբերում:

- 1) Այդպես արցունք է ծնվում աչքի մեջ,
Երբ որ աչքի մեջ ընկնում է ավազ:
- 2) Ժողովրդի մեջ ննջում են Նրանք,
Ինչպես ջրի մեջ՝ ահեղ գոլորշին...
- 3) Նրանք ծնվում են, որ ապացուցեն,
Թե վերջը մի տեղ դառնում է սկիզբ:
- 4) Օտարականի ու հյուրի տեսքով
Ինքն իրեն տարավ աշխարհից աշխարհ:

26

Պնդումներից որո՞ւմ սխալ կա:

- 1) Ավ. Իսահակյանի «Աբու-Լալա Մահարի» պոեմը կազմող մասերը կոչվում են սուրահներ, Պ. Սևակի «Անլռելի զանգակատունը» կազմող մասերը՝ համազանգեր, Հ. Շիրազի «Բիրլիական» պոեմինը՝ դողանջներ:
- 2) «Հացին երգը» Գ. Վարուժանի վերջին ժողովածուն է, որը հրատարակվել է հետմահու:
- 3) Մովսես Խորենացին իր «Հայոց պատմության» հիմքում դրել է ինքնաճանաչման խնդիրը, ինչպես նաև ցույց է տվել հայ ժողովրդի և նրա մշակույթի զարգացման ճիշտ ուղին:
- 4) Խ. Աբովյանի «Վերք Հայաստանի» վեպի առաջաբանում արծարծվում են գեղարվեստական գրականության բովանդակությունը արմատապես փոխելու, ինչպես նաև լեզվի և հերոսի ընտրության խնդիրները:

27

Տրվածներից ո՞րն է հիշատակված Գ. Վարուժանի «Հարճը» պոեմի՝ Նազենիկի մարմինը բարդու տակ ամփոփելու տեսարանում:

- 1) Վահագն աստվածը
- 2) Շամիրամը
- 3) Աստղիկ աստվածուհին
- 4) Ճերմակավորը

28

Հ. Թումանյանի «Անուշ» պոեմում ո՞վ է Անուշին խորհուրդ տալիս.

*Թե լալիս ես՝ վարդ ես ուզում՝
Մալիս կգա, մի քիչ կաց,
Թե լալիս ես՝ յարդ ես ուզում,
Ա՛խ, նա գնաց, նա գնա՛ց...*

- 1) ընկերուհին
- 2) Անուշի մայրը
- 3) ծերունին
- 4) անցվոր ախպերը

29

Ո՞ր տողով է ավարտվում Մ. Մեծարենցի «Աքաախաներու շուքին տակ» բանաստեղծությունը:

- 1) Ծաղիկներեն հովը թերթեր կը թափե
- 2) Նըվագն անոր կը հեծեծե հեշտական
- 3) Ծաղիկներեն հուշիկ թերթեր կը թափե
- 4) Ի՛նչ հեշտին է մըթնշաղն այս սատափե

Բանաստեղծական հատվածներից ո՞րը որ հեղինակինն է:

ա. -Մենք կժպտանք, գո՛հ կժպտանք մեռնելիս,
Որ երագում երագեցինք ու անցանք...	1. Վ. Տերյան
բ. ... Այս բանը ոչ՝ Տրդատես նկատեց, ոչ ալ Բակուր.
Իրենց անգուսպ մոլուցքին փոշիներեն դարձած կույր...	2. Ե. Չարենց
գ. Գնում եմ ես մի մութ աշխարհ, հեռու երկիր, էլ չեմ գալու,
Բարի՛ հիշեք ինձ ձեր սրտում, մնա՛ք բարով, մնա՛ք բարով:	3. Դ. Վարուժան
դ. Ու կը փոթի ծովակն հոգվույս մեղմավար,
Եվ ալիք մը թևը բացած կը վազե
Գրկել ափունքն իղձիս ոսկի ավազե:	4. Մ. Մեծարենց

- 1) ա-2, բ-3, գ-4, դ-1
- 2) ա-3, բ-4, գ-1, դ-2
- 3) ա-2, բ-3, գ-1, դ-4
- 4) ա-3, բ-2, գ-4, դ-1

Ինչո՞վ է ավարտվում Դ. Դեմիրճյանի «Վարդանանք» պատմավեպը:

- 1) Արտակ Մոկացի՝ պատերազմի դաշտում ընկած սիրելիների մասին հիշողություններով
- 2) Հազկերտի՝ Փայտակարան արշավելու և հոներին դիմագրավելու պարսից հազարապետին տված հրամանով
- 3) Բնութագրական մի պարբերությամբ, ուր ասվում է, թե Ավարայրի դաշտից լավում է երգի մի մեղեդի՝ Վարդանանց նվիրված «հին երգը»:
- 4) Եղիշեի՝ Ավարայրի դաշտում նահատակված հայ հերոսների անունների թվարկումով

Ե. Չարենցի ո՞ր ստեղծագործությունից է տրված հատվածը:

*...Եվ հավատացինք, հարբած ու գինով,
Որ դու կաս՝ հզոր, մարմնացում Ուժի –
Բսկ նրանք եկան՝ արյունով, հրով
Մեր երկիրը հին դարձրին փոշի...*

- 1) «Անվերնագիր»
- 2) «Մահվան տեսիլ»
- 3) «Վահագն»
- 4) «Հեռացումի խոսքեր»

33

Ավ. Իսահակյանի նշված ստեղծագործություններից քանի՞սն են բանաստեղծություն.

«Հավերժական սերը», «Ասպետի սերը», «Հայրենիքիս», «Մի մրահոն աղջիկ տեսա», «Ռավեննայում», «Մեր պատմիչները և մեր գուսանները», «Հայրենի հողը», «Օտար, ամալի ճամփեքի վրա», «Է՛յ, ջան հայրենիք»:

34

Անկանոն բայերից քանիսի՞ տվյալ ձևերն են շեղված խոնարհման կանոններից.

եղել է, կդառնա, կերան, ելնում էին, ասա՛, առանք, բերում է, թողեցի, դրել եք, տեսա:

35

Քանի՞ բառակապակցության մեջ մեծատառի գործածության հետ կապված սխալ կա.

Էկվադորի հանրապետություն, Թուխմանուկ վանք, Բենիլյուքսի Երկրներ, Բուլոնյան Անտառ, Բյուրականի աստղադիտարան, Պիպին կարճահասակ, Նորելյան Կոմիտե, Թուրքմենչայի պայմանագիր, Բևեռային աստղ, Եվրասիական տնտեսական համագործակցություն:

36

Բառերից քանի՞սն են կրկնավոր բարդություն.

անթիվ-անհամար, իրարով անցնել, դիոլ-գուռնա, առոք-փառոք, այսօր-վաղը, նոփ-նոր, լավ-վատ:

37

Նախադասություններից քանի՞սն են համառոտ:

- Սուրը չպիտի բարձրանա մեզ վրա:
- Վահրամն էր միայն գնում-գալիս:
- Իրոք, կախարդական է բնությունը:
- Սրտայնդիչ էր նախարարի խոսքը:
- Է՛, ա՛յ որդի, դու թագավոր էլ կդառնաս:

38

Նախադասություններից քանիստ՞ն կետադրական սխալ կա:

- Հեռվում՝ կապտաթույր մշուշի մեջ երևում էր սարը՝ փեշերը պատած խիտ թփուտներով, իսկ կատարը՝ անտառով:
- Բայց որքան հեռանում էր, այնքան ավելի էր զգում ինչ-որ մեկի անհանգստություն պատճառող ներկայությունը:
- Արդեն մի քանի ամիս էր՝ Շիրվանզադեն պառկած էր հիվանդանոցում և ասում էին, որ վիճակը լավ չէ:
- Երբ արդեն տաղտկալի նավագնացության հաջորդ շաբաթվա վերջն էր, նա հասավ Էվրոտասի գետաբերանը և ընկերոջ՝ Էնեասի հետ, դուրս եկավ ավի՝ մի փոքր շրջելու:
- Չարմացած ու ապշած՝ իրար էինք նայում՝ չըմբռնելով նրա տարօրինակ պահվածքի պատճառը:

39

Նշել նախադասության շարահյուսական վերլուծության ճիշտ տարբերակների համարները:

Լեռների ու անտառների հարուցած դժվարությունների պակասը լրացնում էին գետերը, որոնք անցնում էին քարեղեն խորին հատակի վրայով և երկու կողմերից պարիսպների նման ժայռերի միջով:

1. **որոնք** – ենթակա, **հատակի վրայով** – տեղի պարագա
2. **պարիսպների նման** – որոշիչ, **ժայռերի միջով** – տեղի պարագա
3. **հարուցած** – որոշիչ, **դժվարությունների** – հատկացուցիչ
4. **պակասը** – ուղիղ խնդիր, **լրացնում էին** – պարզ ստորոգյալ
5. **գետերը** – ենթակա, **քարեղեն** – որոշիչ

40

Նշել այն շարքերի համարները, որոնց բոլոր բառերը դերանուններ են:

1. ոչ որ, ամենայն, միմյանց, մի քանի
2. միևնույն, իրար, ոչինչ, մյուս
3. որևիցե, ուր, այնչափ, ինքը
4. նույնիսկ, նույնքան, նույնպես, նույնպիսի
5. նա, նաև, այլ, այլև
6. յուրաքանչյուր, մինչդեռ, նույն, որոշ

41

Նշել այն բառերի համարները, որոնցում հնչյունափոխություն կա.

1. ընթացիկ, 2. հանդիսատես, 3. արդյունավետ, 4. դիտողություն, 5. բարեկամական, 6. գործնական, 7. հետաքրքրություն, 8. պիտանի, 9. ուսանողական:

42

Նշել այն բառերի համարները, որոնց արմատներից մեկին կարող է միանալ *-ի* վերջածանցը և բառ կազմել (առանց երկրորդ ածանցի).

1. այրաբնակ, 2. քարայր, 3. տարկետում, 4. խաղամոլ, 5. ծերունական, 6. գերագույն, 7. այգեգործ, 8. պատանեկան, 9. ծառատունկ:

43

Նշել այն տարբերակների համարները, որոնցում նախադասության անդամների ձևաբանական վերլուծության սխալ *չկա*:

Նրա՝ ածուխի պես սև ու խիտ մորուքն սկսվում էր համարյա աչքերի տակից ու ծածկում ամբողջ երեսն ու կոկորդը, իսկ արծվային քիթն անգամ ծածկված էր մազերով:

1. **ծածկված** – ա խոնարհման բայ, չեզոք սեռ, **արծվային** – ածական
2. **անգամ** – վերաբերական, **մազերով** – գոյական, գործիական հոլով
3. **նրա** – անձնական դերանուն, սեռական հոլով, **պես** – կապ, հետադրություն
4. **սկսվում էր** – սահմանական եղանակ, կրավորական սեռ, **համարյա** – մակբայ
5. **ամբողջ** – անորոշ դերանուն, **երեսը** – գոյական, ուղղական հոլով

Ըստ հերթականության նշել, թե որ բառահոդվածը ինչպիսի բառարանից է բերված: Բառարանների տեսակներից 2-ը ավելորդ են:

- 1. ՀՈՏ, գ. *Բույր*:
- 2. ՀՈՏ, գ. *Ոչխարների խումբ*:
- 3. +ՄԱՐԳ, ո հլ. «մարդ էակը»:
=*Բնիկ հայ բառ՝ հնիս. mrto՝ճևից, որ առաջանում է հնիս. mer-«մեռնիլ» արմատի ստորին mr-ձայնդարձից՝ -տո՝-մասնիկով*:
- 4. ԸՆԴ-ՀԱՏԱԿ ԱՆՑՆԵԼ (ՄՏՆԵԼ),-Թաքնված, ծածուկ, ոչ բացահայտ, գաղտնի գործել:
- 5. ԽՈՒԹ, ի, գ. 1. *Ճանապարհին դուրս ցցված քար՝ պնդացած հողաթումբ են, խոչ: 2. Ջրի խորքում կամ նրա մակերեսից դուրս ցցված ժայռ: 3. փխր. արգելք, արգելիչ հանգամանք, խոչընդոտ*:
- 1. հոմանիշների
- 2. համանունների
- 3. բացատրական
- 4. ստուգաբանական
- 5. բառակազմական
- 6. դարձվածաբանական

Տրված 6 պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրի՛ր *Ճիշտ է, Միսալ է, Չգիտեմ* տարբերակներից որևէ մեկը:

1. «Նա որոշել է դառնալ օդաչու» նախադասության մեջ *օդաչու* բառը ուղիղ խնդիր է:
2. Ուղիղ խնդիրը կարող է արտահայտվել կապային կառույցով:
3. *Մենք խոսում էինք այդ քաղաքից*: Այս նախադասության ընդգծված բառը անջատման խնդիր է:
4. Ներգործող, հանգման, անջատման, վերաբերության անուղղակի խնդիրներից ոչ մեկը ներգոյական հոլովով չի դրվում:
5. Ներգործող անուղղակի խնդիր ստանում են կրավորական բայերը, իսկ հանգման անուղղակի խնդիր՝ միայն չեզոքները:
6. Հանգման խնդիրն արտահայտվում է բառի թեքված կամ ուղիղ ձևով:

Բ մակարդակ

46 Ո՞ր շարքում ուղղագրական սխալ *չկա*:

- 1) շքերթ, աստղափրփուր, վեհապանձ, հելլեն
- 2) հեղիեղատ, հեղիեղուկ, ապաշխարել, ընդհանուր
- 3) շիճուկ, Եթովպիա, ժայտքել, վարկաբեկել
- 4) երփներանգ, լվածք, անհեթեթ, վիթ

47 Ո՞ր շարքում *ու* ձայնավորի հնչյունափոխություն *չունեցող* բառ կա:

- 1) նշաձև, մթամած, քնաբեր
- 2) անվանացանկ, բնափայտ, ծնրադրել
- 3) ընպանակ, լկել, հրձիգ
- 4) ընչասեր, փափկություն, տրտմաշուք

48 Ո՞ր շարքում են բառերը դասավորված այբբենական կարգով:

- 1) ուղեբեռ, ուղեկից, ուղեկալ, ուղղաթիռ
- 2) միահամուռ, միատարր, միլիոն, միզամած
- 3) քաշքշել, քառսածին, քառսանման, քաջակորով
- 4) դաստիարակ, դաստակերտ, դարպաս, դափնի

49 Ո՞ր տարբերակում դարձվածքի սխալ բացատրություն կա:

- 1) *կողի ընկնել* – համատել, *հին դարմանը քանուն տալ* – անցած անախորժ դեպքերը հիշեցնել
- 2) *օր չանցած* – առանց ժամանակ կորցնելու, *փակուղի մտնել* – անելանելի դրության մեջ ընկնել
- 3) *սրտից արյուն կաթել* – չափազանց դաժան լինել, *երես դարձնել* – անուշադրության մատնել
- 4) *քանու բերած* – հեշտությամբ ձեռք բերված, *ձեռքերը շփել* – հաջողությունից ուրախանալ

50 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են կազմությամբ բարդ:

- 1) բնանկար, մարդախույս, ուխտատեղ, ակնահաճո
- 2) սնանկ, բաժնետոմս, բքախեղդ, հացառատ
- 3) անվանացանկ, գորահավաք, հովասուն, քննախույզ
- 4) վրեժխնդիր, մեղմահունչ, առմիշտ, ոտնաչափ

51

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են կազմությամբ ածանցավոր:

- 1) տարաշխարհիկ, ներդիր, բաղադրիչ, անդրադարձ
- 2) ոգևորություն, կանխիկ, բանբեր, արդյունք
- 3) առաջ, ոչինչ, կայք, չվերթ
- 4) տարկետում, արժանի, կարծիք, փառատենչ

52

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերի առաջին արմատն է միավանկ:

- 1) կետորսանավ, ալեծուփ, մշտադալար
- 2) կրավոչի, թիավարել, տղամարդ
- 3) անասնապահ, մորաքույր, մտահայեցություն
- 4) ավարառու, գնդասեղ, կուսակցական

53

Ո՞ր նախադասության մեջ դիմորոշ հոդի գործածություն կա:

- 1) Օրերս անցնում էին միայնության մեջ, տաղտկալի ու միօրինակ:
- 2) Սրբագա՛ն, թող այսուհետև ոչ մի արհավիրք չխափանի աղոթքդ և եկեղեցուդ զանգերի դողանջը:
- 3) Միամիտդ դարձար բանասարկուների ձեռքին խաղալիք:
- 4) Ազգային գրադարանում մեծարում էին ներկայիս ամենահամբավված բանաստեղծներից մեկին:

54

Ո՞ր նախադասության մեջ ներգործական սեռի բայ կա:

- 1) Բայց, ինչպես ամեն ինչից երևում էր, Պետրոսը չէր դառնալու այն առաքյալը, որն անհրաժեշտ էր գյուղին:
- 2) Խառնվել է գլխում հին ու նորը, միտքը սառել է, և էլ երբեք չի իմանա, թե ինչ է բերում վաղվա օրը:
- 3) Պատահե՞լ է ձեզ ձմռան բքին լինել դրսում՝ խավարի մեջ, երբ սառչում է ձեր դեմքը, և թվում է, թե փրկության ուղի չկա, և հանկարծ ցոլում է վիթխարի մի կրակ:
- 4) Խարխուլ սանդուղքով վայր իջավ, մի քանի րոպե անհմաստ քայլեց բակում ու մոտեցավ մառանի դռանը:

55

Ո՞ր նախադասության մեջ սուկածանցավոր բայ չկա:

- 1) Երբ առաջին անգամ առվով ջուր էր կապել, ոտքերը մինչև ծնկները վեր քշտած, բահն ուսին՝ անցել առվով, գյուղում նրան արագիլի էին նմանեցրել:
- 2) Գյուղացիներից մեկը շինարարության համար քար հանելու ժամանակ գետնի տակից գտնում է զանազան ամանների կտորներ ու այլ իրեր:
- 3) Կոհակները օրորում էին նավը, կուտակվում իրար վրա, բախվում իրար, հեռու քշվում՝ կործանվելով ահարկու գոռոցով:
- 4) Լուսաբացին արտատերը արտը ջրած պիտի տեսնի, պիտի ժպտա և կռանա, մատներով տրորի թաց հողը:

56

Ո՞ր նախադասության մեջ վերաբերական չկա:

- 1) Տարիներն ամենևին չէին խաթարել նրա գեղեցկությունը:
- 2) Միայն մի ցավ էր նրան տանջում՝ որդու ամուսնությունն այլադավանի հետ:
- 3) Նա երևի մոռացել է, որ ժամադրված է:
- 4) Մի՞թե դժվար է ճիշտ ժամին ներկայանալ աշխատավայր:

57

Փակագծերում տրված բառերի ձևափոխության ո՞ր տարբերակն է ճիշտ:

*Արաքսը, հոսում դանդաղ, խոհուն, իսկ հեռվում՝ երկնաքերծ բարդիների
....., բներ*

(վշտալ, կատար, արագիլ, նշմարել)

- 1) վշտալիս, կատարներում, արագիլի, են նշմարված
- 2) վշտում է, կատարներին, արագիլների, են նշմարվում
- 3) վշտով, կատարները, արագիլի, նշմարեցին
- 4) վշտում էր, կատարը, արագիլներով, է նշմարվում

58

Ընդգծվածներից ո՞րը դերբայական դարձված չէ (նախադասությունները կետադրված չեն):

- 1) Ծերունին թափ տվեց ոտքերի փոշին և **առանց շրջվելու** հեռացավ քաղաքից:
- 2) **Կամրջի վրայով անցնելիս** աջ ու ձախ չէր նայում:
- 3) Անհրաժեշտ էր **մի քանի օրով գյուղ գնալ**:
- 4) Բայց այգեպանը չդադարեց **այգին մշակել**:

59

Ո՞ր նախադասության մեջ համաձայնության սխալ կա:

- 1) Ջոհրակի գորքը սրընթաց անցան գետը, ու սկսվեց մարտը:
- 2) Ամեն ինչ՝ թագը, գայիսունը, հարստությունը, կարող է աղավաղել մարդկությունը մարդու մեջ:
- 3) Այդ պարագային ոչ ոք ուշադրություն չէր դարձրել, մինչդեռ ձախողման պատճառները հենց այդտեղ պետք էր փնտրել:
- 4) Նրանցից մեկը գալու էր մեզ հետ, մյուսները ուղին շարունակելու էին ձորով:

60

Ո՞ր տարբերակում է պարզ (դերբայական դարձվածով) նախադասությունը սխալ փոխակերպված բարդի:

- 1) *Ամենահետաքրքիրը ոչ մեկի՝ մյուսի արածով գոհ չլինելն էր:*
Ամենահետաքրքիրն էր, որ ոչ մեկը մյուսի արածով գոհ չէր:
- 2) *Բուսականությանը հարուստ արևելքում ծնված բանաստեղծն իր անշուք բնակարանը շրջապատել էր բնության գեղեցիկ և գույնզգույն ժապավենով:*
Բանաստեղծը, որ ծնվել էր բուսականությանը հարուստ արևելքում, իր անշուք բնակարանը շրջապատել էր բնության գեղեցիկ և գույնզգույն ժապավենով:
- 3) *Թուրքական հեղափոխությունն ավարտվելուց հետո Միամանթոն ուղևորվեց Ամերիկա:*
Երբ թուրքական հեղափոխությունն ավարտվեց, Միամանթոն ուղևորվեց Ամերիկա:
- 4) *Յուրաքանչյուր ճամփորդ մի տեսակ սրբազան պարտականություն է համարել Շվեյցարիային հիացմունքի տուրք վճարելը:*
Յուրաքանչյուր ճամփորդ մի տեսակ սրբազան պարտականություն է համարել այն, որ հիացմունքի տուրք վճարի Շվեյցարիային:

61

Ո՞ր նախադասության մեջ բութ պիտի դրվի (նախադասությունները կետադրված չեն):

- 1) Գրգռված ու գույնը զցած դուրս եկավ կենտրոնակայանից մի քանի օր լուր չկար հետախույզներից:
- 2) Տղան կանչում էր հորը իսկ նա ձորն իջնելով այլևս չէր լսում որդու կանչը:
- 3) Ուն է հայտնի վիշտն է կնոջը շնորհում պերճախոս կեցվածքի այդ գաղտնիքը թե երջանկությունը դա դժվարըմբռնելի մի առեղծված է:
- 4) Կատակողները մի քիչ կկատակեն հասկացողները կհասկանան:

62

Ո՞ր տարբերակում են ճիշտ նշված բոլոր այն պնդումների համարները, որոնք համապատասխանում են Հ. Մաթևոսյանի «Կանաչ դաշտը» պատմվածքի բովանդակությանը:

1. Դաժան կռվի արդյունքում զոհվում են կռվի բոլոր մասնակիցները՝ գայլը, մայր ձիւն և քուռակը:
2. Շների վրա հասնելուց հետո անգամ գայլը չի հեռանում, կռվում է շների դեմ, որովհետև չէր ուզում դատարկաձեռն վերադառնալ ձագերի մոտ:
3. Ձիու և գայլի կռվի տեսարանը այնպես է ցնցում փոքրիկ հովվին, որ վերջինս սարսափելի գոռոցով օգնության է ուղարկում հովտի բոլոր շներին:
4. Մայր ձիուն հաջողվում է մի քանի փորձից հետո պարանը կտրել և անասելի թափով սլանալ դեպի քուռակը:
5. Փոքրիկ հովվին գայլի ու ձիու կռվի մասին տեղեկացնում են դիմացի բլուրներից:
6. Պատմվածքի ավարտին նախկին փոքրիկ հովվիվը ցավով կասկած է հայտնում, որ ձիւն չի հիշում ո՛չ իր կարմիր մայրիկին, ո՛չ տարիներ առաջ հովտում կատարվածը:

- 1) 2, 3, 6
- 2) 1, 3, 4
- 3) 1, 5, 6
- 4) 2, 4, 5

63

Գրական ո՞ր ուղղության ներկայացուցիչներից է Մուրացանը:

- 1) ռեալիզմի
- 2) կլասիցիզմի
- 3) ռոմանտիզմի
- 4) սիմվոլիզմի

64

Տրված հատվածում պատկերավորման-արտահայտչական միջոցներից քանի՞սն են գործածվել.

համեմատություն, մակդիր, հանգ, չափազանցություն:

*Հայրը ինչպես մռայլ մի ամպ,
Աղջիկն անուշ մի լուսին,
Ամպ ու լուսին իրար փարված՝
Դուրս են գալիս միասին:*

65

Քանի՞ բառազույգեր են իրար հականիշ.

անգո-իրական, անըստզյուտ-կատարյալ, հարթ-ծանծաղ, ունևոր-մեծատուն, հանուն-ընդդեմ, զարտուղի-օրինական, ճապաղ-ծավալուն, գռեհիկ-բարեկիրթ:

66

Տրվածներից քանի՞սն են ածականներ.

լուսե, արտաքուստ, մարմարե, կարկաչյուն, ժանտ, ընտրանի, մայիսյան, լավագույն, գեղանի, քարաշեն, ամբողջովին:

67

Նշել այն նախադասությունների համարները, որոնց ստորադասի բնույթը սխալ է նշված:

1. Ով չի վախենում ճշմարտությունից, ստից վախենալու բան չունի: *(ենթակա)*
2. Ես անհամբեր սպասում եմ, թե երբ նորից կհանդիպեմ քեզ: *(ուղիղ խնդիր)*
3. Ես չնկատեցի, թե նա ինչպես հեռացավ մեզանից: *(ձևի պարագա)*
4. Թե ուզում ես քեզ հարգեն, հարգի՛ր նախ դիմացիների: *(պայմանի պարագա)*
5. Սարսափելի էր այս ամենն այնքան, Որ մեր շուրթերից ոչ մի բառ չընկավ: *(չափի պարագա)*

68

Նշել այն բառերի համարները, որոնցում *n*-ն արտասանվում է *վօ*.

1. նրբաճ, 2. որդեսեր, 3. ոգելից, 4. բարձրորակ, 5. անողորմ, 6. ամենատրակյալ,
7. որևէ, 8. բազմաոստ, 9. չարորակ:

Ըստ հաջորդականության՝ նշել, թե որ հատվածը Վ. Տերյանի որ ստեղծագործությունից է:

• Նայվածներով խորին, եկար, ներո՞ղ,
Եկար կրկին գերող, խորհրդավո՞ր.
Եկար հուշիկ, անչար ավաղներով,
Օրորներով ամենօրոր: • Բաբելոնն է եղել մեր ախոյանը՝ տե՛ս,-
Անհետ կորել, անցել է -չար մշուշի պես: • Նորից ես մանուկ եմ այսօր,
Դրախտ է նորից իմ հոգում: • Նվագով անուշ քանի՛ սիրեն
Կանչում էին ինձ և կախարդում,
Բայց սիրտըս մաքուր, որպես ցորեն,
Պահեց անունըդ վշտում արթուն: | <ol style="list-style-type: none"> 1. «Ոսկեհանդերձ եկար...» 2. «Որպես Լաերտի որդին...» 3. «Կարծես թե դարձել եմ ես տուն» 4. «Մի՛ խառնեք մեզ ձեր վայրի, արջի
ցեղերին» |
|---|---|

Տրված 6 պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրի՛ր *ճիշտ է*, *Միայն է*, *Չգիտեմ* տարբերակներից որևէ մեկը:

1. Պատճառական բայերի և *և* խոնարհման պարզ բայերի անցյալ կատարյալ ժամանակաձևերը տարբեր կազմություններ ունեն:
2. Պատճառական բայերից կարող են կրավորական սեռի բայեր կազմվել:
3. Պատճառական, սոսկածանցավոր և կրավորական բոլոր բայերը պատկանում են *և* խոնարհման:
4. Եթե բայի մեջ առկա է *ացն*, *եցն* կամ *ցն* տառակապակցությունը, ապա այդ բայը միշտ պատճառական է:
5. *Տալ* բայի հարադրությամբ կազմված պատճառական բայերը խոնարհվելիս առաջին բաղադրիչը պահում են անփոփոխ. խոնարհվում է միայն *տալ* բայը:
6. Պատճառական ածանց ունեցող բայերի եզակի հրամայականը կազմվում է *ու* վերջավորությամբ: